

COSUN

MAGAZINE

06
2015

MECHANISCH GEVENTILEERDE BIETENBEWARING

8

COSUN OP VOEDSELBEURS

SVZ, Sensus, Suiker Unie en Aviko Rixona BV presenteerden zich begin december op de Fi Europe & Ni in Parijs. De Fi Europe is een internationale handelsbeurs voor producenten van voedsel en dranken. Op de Fi staan meer dan 26.000 senior food & beverage professionals uit meer dan 154 landen.

INDEX

Van de voorzitter	3
Akkoord leveringspremies 2017	4
Rassenonderzoek breed gedragen....	6
Alle surplusbieten 25 euro	7
Joris bewaart ze mechanisch geventileerd.....	8
Unitip vernieuwd	10
Hoge suikeropbrengst.....	11
IRS-informatie	12
Kort Nieuws.....	16

KLANTENDAGEN SUIKER UNIE

Suiker Unie heeft in november drie zeer geslaagde klantendagen georganiseerd in Vierverlaten en Dinteloord. Op twee dagen was het thema "Van bietenveld tot silo". De derde dag ging over duurzame productie. Deze was bestemd voor zo'n honderd genodigden uit de internationale klantenkring. Bezocht werden onder andere het akkerbouwbedrijf van Frans Wigchering in Oud Annerveen en Novifarm in Mijnsheerenland.

CONTACT

Cosun, redactieadres

Postbus 3411, 4800 MG Breda
076-5303307
secretariaat.rvb@cosun.com
www.cosunleden.nl

Suiker Unie centraal agrarische dienst

Postbus 100, 4750 AC Oud Gastel
0165-525252
agrarischedienst@suikerunie.com
www.cosunleden.nl
Voor adressen agrarische dienst in
de regio zie: www.cosunleden.nl

COLOFON

Cosun Magazine

is een uitgave van Coöperatie
Koninklijke Cosun U.A. voor
leden van Cosun

Fotografie in dit nummer

Royal Cosun, Suiker Unie, IRS,
Engel Lameijer en Twan Wiermans

Foto omslag

Joris Koenraadt, bietenteler in Tollebeek

Basisontwerp

Koenders Design

Opmaak en druk

SMG-groep, Hasselt

© Coöperatie Koninklijke Cosun U.A., 2015

DERDE DIKSAPTANK

Suiker Unie bouwt op het terrein in Dinteloord een derde diksaptank. De nieuwe tank gaat in campagne 2016 in bedrijf. De tank wordt een kopie van de andere twee. Diksap is een tussenproduct van de suikerproductie. De tank komt te staan op 400 heipalen.

VOORUITZICHTEN

Dirk de Lugt
Voorzitter

De bietencampagne loopt ten einde, een ongebruikelijk vroege afronding in vergelijking met voorgaande jaren. Alles wijst erop dat teeltjaar 2015 gemiddeld een goede hectareopbrengst gaat geven van ongeveer 14 ton suiker. Aanvankelijk liet het zich niet aanzien dat we deze opbrengst zouden kunnen realiseren. Mede hierdoor zijn er meer surplusbieten die kunnen worden afgerekend tegen 25 euro, dan verwacht. Voor 2016 is een verruiming (van 7 naar 15%) vastgesteld voor het percentage surplusbieten dat voor 25 euro wordt afgerekend.

Teeltvergadering

In de teeltvergaderingen in december en januari komen tal van onderwerpen aan bod die de komende jaren van belang zijn voor ons bietentelers. Denk aan de toewijzing en areaalplanning voor 2016 en de omzetting van aandelen en basisreferentie naar ledenleveringsbewijzen (LLB's). De leveringsvoorwaarden vanaf 2017 op het gebied van kwaliteitsverrekening, premieregelingen, digitale communicatie

en de kwaliteit van de ligplaatsen staan eveneens op de agenda. U bent van harte uitgenodigd een van de 32 vergaderingen bij te wonen en van gedachten te wisselen over de toekomst van de suikerbietenteelt. In februari ontvangen alle leden informatie over de bietenprijs 2015 met daarbij een intekenformulier, waarmee u kunt deelnemen aan de Cosun-ledenfinancieringsregeling. Als u overweegt van deze spaarmogelijkheid gebruik te maken: u moet uiterlijk half maart het formulier ingevuld insturen.

Internationale ontwikkelingen

In november hebben zowel de wereldorganisatie van suikerriet- en suikerbietentelers (WABCG) als de International Sugar Organization hun jaarlijkse bijeenkomst in Londen gehouden. Aan de orde kwamen onder andere: politieke ontwikkelingen, handelsverdragen, voedselveiligheid en marktontwikkelingen in suiker en bio-ethanol. De afgelopen twee maanden zijn de suikerprijzen op de wereldmarkt fors gestegen. Voor het eerst in vijf jaar is er minder productie (zo'n 3,5 miljoen ton) dan er wordt geconsumeerd. Ondanks de sterk oplopende prijzen en de ongekend grote voorraden willen landen deze niet verkopen. Voorraden, die soms niet onder goede omstandigheden bewaard worden! Door stimuleringsmaatregelen in Brazilië voor bio-ethanol wordt er nog meer suikerriet gebruikt voor de productie van brandstof. Er zijn nog meer factoren, waardoor de prijzen verder kunnen stijgen, maar niemand die het precies weet. Misschien is de huidige grote voorraad de nieuwe werkelijkheid om de groeiende wereldbevolking van voldoende suiker te kunnen voorzien. De tijd zal het leren. Een ander onderwerp dat vele invalshoeken heeft, is duurzaamheid. In ontwikkelingslanden betreft het bijvoorbeeld het tegengaan van illegaal landgebruik en

kinderarbeid, een verbod op het groot-schalig afbranden van suikerrietvelden en zwaar, handmatig werk. Als men dit wil aanpakken en verbeteren, zal dat leiden tot enorme aanpassingen in de productie en tot hogere kosten in die regio's. In meer ontwikkelde landen wordt duurzaamheid opgevat als werken aan een verantwoord gebruik van mineralen en gewasbeschermingsmiddelen, verlaging van het energieverbruik en een bestendig bodembeheer. Een totaal verschillende benadering. Maar duurzame teelt gaat een cruciale rol spelen, ook in de afzet van suiker. Wat alle boeren bezighoudt, is een eerlijke prijs voor hun product. Ook dat is onderdeel van duurzame landbouw.

Krachtenbundeling akkerbouw

De Nederlandse akkerbouwsector behoort tot de meest kennisintensieve en innovatieve ter wereld. Dit leidt onder andere tot hoge opbrengsten en een uitstekende kwaliteit. Het gehele netwerk van onderzoek, kennisontwikkeling en kennisverspreiding - vanaf veredelaars, telers, handelshuizen tot en met de verwerking - is hierbij van groot belang.

De akkerbouw kan door goede samenwerking in productieketens zijn positie verder versterken. Dit breed gedragen belang maakte het, dat in februari 2015 de Branche Organisatie Akkerbouw kon worden opgericht. Doelstelling is het inbrengen van beleid en kennis door middel van een programma van onderzoek en innovatie voor een toekomstbestendige akkerbouw. Begin november ben ik namens alle leden tot voorzitter benoemd. Ik wil samen met anderen werken aan een organisatie die van toegevoegde waarde is voor het akkerbouwbedrijf. Een eervolle taak, naast die van het voorzitterschap van Cosun.

Ik wens u en de uwen fijne kerstdagen en een goed begin van 2016.

AKKOORD LEVERINGSPREMIES 2017

Opnieuw stond de vergadering van de ledenraad in het teken van de aanpassingen van de statuten, reglementen en leveringsvoorwaarden voor 2017. De raad ging akkoord met de aanpassingen in de premies voor vroege en late levering en de partijpremies.

De aanpassingen in de statuten en reglementen zijn vooral een vastlegging van de lijn, zoals die in eerdere bijeenkomsten van de ledenraad was vastgesteld. Na verwerking van de opmerkingen uit de ledenraad kunnen de nieuwe reglementen naar verwachting formeel worden goedgekeurd in de ledenraadvergadering van februari volgend jaar.

De raad van beheer heeft naar aanleiding van de discussie in de septembervergadering de voorstellen voor de late leveringspremies aangepast. De startdatum voor de late premie verschuift van 22 november nu naar 1 december. De premie loopt echter in de loop van december sneller op, zodat hij begin januari even hoog is als nu. De premie op 1 januari komt uit op € 4,16 (nu € 4,21) en loopt op naar € 8,80 (nu € 8,95) op 25 januari. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de ledenraad om laat leveren

aantrekkelijk te houden. Dit nieuwe voorstel werd akkoord bevonden door de ledenraad. Aan het voorstel voor een kleine verhoging van de vroege premies had de raad in september al zijn goedkeuring gegeven.

De nieuwe premiemethodiek zal voor het eerst gehanteerd worden in 2017. Volgend jaar is het huidige systeem nog van toepassing.

Partijpremie

Vanuit de ledenraad was in september geopperd de partijpremies af te schaffen. De raad van beheer heeft dit voorstel overgenomen. Er worden in 2017 geen premies of kortingen meer toegepast op basis van de omvang van de partij. Uit grotere partijen worden minder monsters gestoken dan uit kleine partijen. Dit levert een kostenbesparing op. De raad van beheer wil dit voordeel blijven doorsluizen naar de betreffende leden en € 6,- uitke-

ren voor elke onbemonsterde vracht. De ledenraad kon zich vinden in deze voorstellen. Een deel van de raad was voorstander van een verdere versimpeling van de methodiek. Een verrekening van de besparing op monsters met de telers is op zich correct, maar het gaat maar om kleine bedragen. Dit was echter geen groot knelpunt. De ledenraad ging akkoord met de voorstellen van de raad van beheer om de partijpremies in 2017 af te schaffen en in plaats daarvan een premie te betalen voor elke volle vracht die niet bemonsterd wordt.

Gehalteverrekening

Over de suikergehalteverrekening vanaf 2017 was in september al gesproken. Die blijft 9%. De raad van beheer wil de winbaarheidsverrekening vastleggen op 13% van de gehalteverrekening. Dit is dezelfde

BEZOEK AVIKO

Na de vergadering bracht de ledenraad een bezoek aan de Aviko-fabriek in Venray, waar aardappelvlokken en granulaat worden geproduceerd. Dit bedrijfs onderdeel heeft de laatste jaren een duidelijke verbetering in het resultaat laten zien. De ledenraad was onder de indruk van de fabriek en het enthousiasme van de medewerkers.

verrekening als nu wordt toegepast, net boven of net onder de standaard van 87. Nu hanteren we nog een oplopende verrekening van de winbaarheid. De nieuwe winbaarheidsverrekening wordt lineair, net als de suikergehalteverrekening. Een lineaire verrekening sluit het beste aan bij de werkelijke waarde van bieten met een hogere of lagere winbaarheid voor de fabriek.

Invert

Al enkele jaren wordt in alle monsters het invertgehalte gemeten. Invert ontstaat door de omzetting van sacharose (kristal-suiker) in suikers, die niet winbaar zijn in de suikerfabriek en zelfs tot problemen bij de verwerking kunnen leiden. Voor de telers is een verhoogd invertgehalte een aanwijzing dat er zieke of rotte bieten in de partij hebben gegeten of dat de bewaring niet optimaal is geweest. De raad van beheer wil het invertgehalte daarom blijven meten. Per campagne worden er slechts enkele honderden partijen geleverd waarvan het invertgehalte zo hoog is, dat het tot problemen bij de verwerking kan leiden. Daarom wil de raad van beheer voorlopig geen betaling op basis van invert introduceren. De ledenraad steunde de raad van beheer hierin.

Aandelen

Tijdens de kringbestuursvergaderingen waren al veel opmerkingen geplaatst over de voorstellen voor de statuten en

reglementen. De raad van beheer zal voor de volgende vergadering reageren op de opmerkingen en waar nodig de tekst aanpassen. In februari kan de ledenraad de statuten en reglementen dan formeel vaststellen. Enkele maanden later kan vervolgens begonnen worden met de omzetting van aandelen in LLB's (ledenleveringsbewijzen).

Alleen digitaal

De raad van beheer presenteerde een voorstel om met ingang van 1 januari 2017 over te gaan naar een volledige papierloze communicatie met leden. Leden die na 1 januari 2017 niet kiezen voor digitale communicatie, dragen € 50,- bij in de kosten. Met ingang van 1 januari 2019 communiceert Cosun in principe uitsluitend digitaal. Als u dit niet wilt, worden de kosten doorbelast. De ledenraad ging akkoord met het voorstel.

Jan Willem van Roessel

BASISPRIJS HOGER

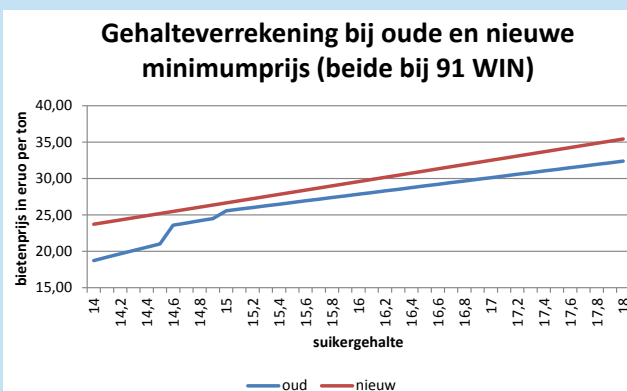
Vorig jaar al is besloten de standaard voor het suikergehalte te verhogen naar 17% en die voor de winbaarheid naar 91. Deze cijfers zijn gebaseerd op de gemiddelde kwaliteit van de afgelopen jaren, maar niet elke teler zit op dit gemiddelde, bijvoorbeeld vanwege de vroege levering van de bieten.

Daarom was er in de telersbijeenkomsten veel discussie over deze aanpassingen. De raad van beheer is aan deze bezwaren tegemoet gekomen door de vroege premies wat te verhogen. Daarnaast is de lineaire verrekening van het suikergehalte en de winbaarheid gunstig voor telers met een lage bietenkwaliteit. Zij krijgen minder aftrek.

De basisprijs van € 32,50 die Cosun vanaf 2017 hanteert, is hoger dan de EU-minimumprijs van € 26,29. Zowel bij een hoog, als bij een laag suikergehalte. Zie bijgaande grafiek.

Lager suikergehalte

Voor telers met een heel laag suikergehalte is de plus ten opzichte van de huidige minimumprijs hoger dan voor telers die op het gemiddelde zitten. Dit geldt ook voor telers die naast een laag suikergehalte ook een lage winbaarheid hebben. Per saldo zijn telers die een wat lagere kwaliteit bieten leveren, dus niet slechter af door de invoering van een hogere standaardkwaliteit.

RASSENONDERZOEK BREED GEDRAGEN

Een nieuw ras wordt eerst uitgebreid getest, voordat het op de rassenlijst terechtkomt. Dat onderzoek wordt gecoördineerd door de Werkgroep Rassenonderzoek Suikerbieten. Cosun maakt daar deel van uit.

An de introductie van een nieuw ras gaat een traject vooraf van circa vijf jaar van veredelen en drie jaar van beproeven door het IRS. Behalve op suikeropbrengst worden de rassen ook beoordeeld op bijvoorbeeld de mate van aantasting door aaltjes, rhizoctonia en bladziekten. De zaadkwaliteit wordt gecontroleerd op kiemkracht, éénkiemigheid, het percentage schieters, de verzaaibaarheid en de toegevoegde fungiciden en insecticiden.

Een voor toelating aangemeld ras wordt met de al langer toegelaten rassen door het IRS beproefd op één van de zestien proefvelden. Financiers van dat onderzoek zijn de veredelingsbedrijven en Cosun. Slechts een gering aantal rassen haalt de eindstreep. Een nieuw ras op de rassenlijst, aangeduid met N, moet namelijk altijd beter zijn dan het gemiddelde van de bestaande top 4. Uitzondering hierop vormen rassen die een hoger resistentieniveau hebben of een combinatie van resistenties. Deze rassen komen dan in de B-categorie en zijn beperkt aanbevolen.

Onderzoekswensen

Het onderzoek wordt gecoördineerd door

de Werkgroep Rassenonderzoek Suikerbieten. Alle belanghebbende partijen zijn in deze werkgroep vertegenwoordigd: twee telers, de zaadbedrijven, de Raad voor Plantenrassen, het IRS, een lid van de Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst (CSAR) en twee leden namens Suiker Unie.

De werkgroep bespreekt minimaal vier keer per jaar de voortgang en de resultaten van het Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek (CGO).

De werkgroep bespreekt ook verzoeken van telers om rassen aanvullend te onderzoeken op meer raseigenschappen. De leden maken dan altijd de afweging of een dergelijk onderzoek zinvol is voor de telers. Een verzoek is bijvoorbeeld de rassen regionaal te onderzoeken en rassencijfers te presenteren per regio. Uit een analyse van het IRS blijkt dat een dergelijk onderzoek voor de teler geen betere informatie oplevert. Onderzoek in Duitsland bevestigt dit. Er is geen ras-regio interactie. Bovendien brengt een dergelijk extra onderzoek hoge kosten met zich mee.

Schieters

Als alle toelatingsprocedures zijn doorlopen, gaat Cosun met de zaadleveranciers in overleg over de inkoopcondities per ras

en zaadsoort. Zo komt het voor, dat een nieuw ras maar beperkt wordt ingekocht om het eerst op praktijkschaal te kunnen testen op bijvoorbeeld de mate van rhizoctoniaresistentie.

Onder extreme omstandigheden kan het in de praktijk wel eens anders lopen dan verwacht. 2015 was een jaar met schietervorming in een aantal regio's en vooral in de kustgebieden. Onder ongunstige omstandigheden kunnen alle rassen schieten: uitzaai voor 10 maart, langdurig lage temperatuur en stressomstandigheden tijdens en na opkomst verhogen bij alle rassen het risico op schietervorming.

Zaadkwaliteit

De leveringscondities van het bietenzaad worden bepaald door de raad van beheer van Cosun. De kwaliteit wordt op verschillende manieren veilig gesteld. De NAK test het zaad jaarlijks op onderscheidbaarheid, uniformiteit en stabiliteit. De NAK-certificering is zichtbaar aan het blauwe sluitlabel. Suiker Unie audit de zaadbedrijven in het land waar het zaad wordt geproduceerd. Over de samenstelling van de Aanbevelende Rassenlijst beslist de CSAR.

Bert Weegenaar

ALLE SURPLUSBIETEN 25 EURO

Ondanks een trage start levert 2015 toch een zeer goede suikeropbrengst van bijna 14 ton per ha op. Alle surplusbieten worden afgerekend tegen 25 euro per ton. Voor 2016 is er een verruiming van het percentage surplusbieten voor die prijs.

De verwachte wortelopbrengst is gemiddeld bijna 84 ton per ha. Op vorig jaar na is dat een recordopbrengst. Op zich is het bijzonder dat dit jaar zo'n hoge wortelopbrengst wordt behaald. Zeker gezien het voorjaar dat koud en schraal was, met als gevolg een trage beginontwikkeling. Suiker Unie verwacht een gemiddeld suikergehalte van 16,6%. Dat is wat tegenvallend en een direct gevolg van de minder gunstige weersomstandigheden in de herfst. Relatief weinig zon, veel neerslag en bovengemiddelde etmaaltemperaturen. Deze omstandigheden leiden ook tot tarrapercentages die met bijna 11% duidelijk hoger zijn dan vorig jaar (bijna 9%).

Ondanks de circa 4% hogere wortelopbrengst dan aanvankelijk verwacht, zal de campagne waarschijnlijk toch rond de geplande datum van 28 december afgerond kunnen worden. De fabrieken draaien goed en verwerken dagelijks samen zo'n 50.000 ton bieten. De campagne is so-

Doorschuiven is niet nodig

wieso korter dan de afgelopen jaren door het 20% kleinere areaal.

Surplusbieten 25 euro

Recent is besloten om alle surplusbieten van 2015, voor zover ze niet individueel doorgeschoven zijn, af te rekenen tegen een basisprijs van 25 euro (bij 16% suiker

en 87 WIN). Dit kan gezien worden als een meevaller, zeker ten opzichte van vorig jaar, omdat toen een deel van de surplusbieten tegen 20 euro afgerekend werd. Bovendien is er nu geen sprake van verplicht doorschuiven, terwijl dit vorig jaar ook aan de orde was.

Uitzaai 2016

De toewijzing voor 2016 is gelijk aan die van 2014. Het areaal kan dus ook vergelijkbaar worden. Om de telers ook meer zekerheid te geven over de surplusbieten van volgend jaar is recent besloten het percentage surplusbieten dat wordt afgerekend tegen 25 euro (basisprijs bij 16% en 87 WIN), te verhogen van 7 naar 15%. Ook hoeven er in 2016 geen bieten verplicht doorgeschoven te worden naar 2017. Iedereen kan dus zowel in 2016 als in 2017 met een schone lei beginnen.

Gert Sikken

Teeltrechten 2017

De teeltrechten van 2017, die dan ledenleveringsbewijzen genoemd worden, zullen gebaseerd zijn op de actuele basisreferentie. Deze basisreferentie wordt voor vrijwel alle telers bepaald door de hoeveelheid geleverde bieten binnen de toewijzing in 2014, 2015 en 2016, de zogenaamde referentie jaren. Het is dus belangrijk in die jaren de toewijzing vol te leveren. Voor 2014 en 2015 heeft een teler daar geen invloed meer op, de bieten zijn immers grotendeels geleverd. Voor 2016 is het belangrijk de toewijzing vol te leveren. Indien meer dan de toewijzing wordt geleverd, geldt tot 15% boven de toewijzing dus de surplusbietenprijs van 25 euro. De levering boven de toewijzing heeft geen invloed op de basisreferentie.

A man in a dark jacket with pink trim and a blue beanie stands next to a large pile of beets. The background shows a field and a wind turbine under a cloudy sky.

JORIS BEWAART ZE MECHANISCH GEVENTILEERD

Joris Koenraadt uit Tollebeek bewaart zijn bieten op een bijzondere wijze. Hij dekt ze af onder plastic en trekt vervolgens met een ventilator van voor naar achter koude lucht door de hoop. Als het goed gebeurt, levert dit minder suikerverlies op.

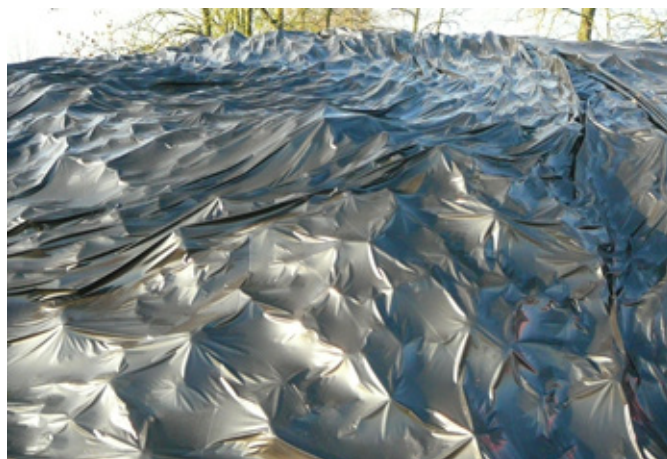
Met een bult van vier meter hoogte is het compact bieten bewaren. Op zeventig meter kan dan in een hoop van achttien meter breed heel wat biet. Joris Koenraadt (28) heeft het vorig jaar gedaan: 1.400 ton op een betonplaat achter zijn schuur.

Bewaarschuur

Joris heeft een niet-alledaagse bewaarmethode: zijn bieten gaan direct na de oogst onder plastic zeil. Een ventilator zorgt voor de juiste bewaartemperatuur. Het doel is vier graden boven nul. De bieten liggen als het ware in een bewaarschuur, zoals aardappelen en uien. “We proberen zo te voorkomen dat het suikergehalte te veel zakt”, licht Koenraadt zijn conserveermethode toe. “We trekken de bieten direct na de oogst droog. Daarna kan de ventilator uit. We zetten hem daarna alleen nog aan om de hoop koel te maken en te houden. En als het heel hard waait. Om te voorkomen dat het plastic kan wegwaaien”, vertelt Joris. Aan de achterzijde van de hoop staat een muur van losse betonblokken met in het midden een ventilatorkast. Geventileerd wordt zonder luchtbuis in de hoop. Aan de voorzijde ligt de hoop open. Dat is het trek gat, waar de lucht doorheen getrokken wordt om te koelen en te ventileren. Als het vriest, gaat de

opening dicht en gaat de ventilator uit. De hoop is dan tot min 5 à min 6 graden goed beschermd. Zodra het harder vriest, gaat er een extra zeil overheen.

Het plastic zit strak om de hoop. Joris: “De ventilator trekt het vacuüm om de bieten. Het blijft daardoor goed liggen, ook als het hard waait.” Als geladen moet worden, wordt de ventilator omgedraaid en blaast hij het plastic los.

De ventilator trekt het zeil vast

Bolletjesplastic

Om te bewaren zoals Joris doet, moet de hoop goed luchtdicht afgesloten zijn. Koenraadt gebruikt landbouwplastic, want "met Toptex-doek kun je niet mechanisch ventileren". Het afdekzeil zit opgerold op een buis, die hij aan de heftruck steekt. Dat wikkelt soepeltjes af en ruimt netter op. Op de grond aan de voet vouwt hij het zeil naar binnen. "Het regenwater dat ik zo opvang, zorgt er dan voor dat de hoop rondom mooi luchtdicht ligt", legt hij uit.

Bij de voet legt Joris voor hij afdekt eerst een laag bolletjesplastic, omdat het daar het snelst bevriest. "Bolletjesplastic isoleert heel goed. Ik gebruik het als vorstverpakking voor pootgoed", vertelt hij.

Voordat Joris de hoop afdekt, maakt hij hem eerst met een verreiker goed op hoogte. Daarna maakt hij hem met de mobiele kraan compact en mooi egaal rond, zodat er bij regen geen grote waterplassen op kunnen blijven liggen. "Anders heb je een probleem, wanneer je het zeil gaat weghalen." Het afdekplastic lekprikken kan natuurlijk ook, maar dat doet hij liever niet, omdat hij het graag opnieuw wil gebruiken.

Het inpakken luistert nauw. Koenraadt heeft op elke naad een overlap van twee meter. Aan weerszijden legt hij een betonblok. De afdekkleden liggen haaks op de hoop. Ze liggen per overlap vast met twee spanbanden. "Onderop heb ik een spanband die stevig op spanning staat, zodat de kleden goed op elkaar blijven zitten, want het moet luchtdicht zijn. Anders werkt het systeem niet goed." Ook aan de ventilatorkant moet het potdicht liggen. "Anders krijg je te weinig onderdruk. Dan werkt het ook niet." De spanbanden zijn bovenop de hoop vastgemaakt aan een binnenband. "Die werkt als elastiek."

Temperatuur sturen

Wat ook nauw luistert, is dat er voldoende verse lucht door de hoop kan. Joris: "Dat kun je horen. Als het instroomgat te klein is, begint het daar te suizen. Dan moet het zeil aan de voorkant verder open." Om de temperatuur goed in de gaten te houden, zitten er drie steekthermometers in de hoop. Een op twintig meter van de kop, een op twintig meter van de ventilator en een halverwege. Bij de ventilator hangt ook een hygrometer. De temperatuur in de hoop is overigens niet overal gelijk. "De bieten die het verst bij de ventilator vandaan liggen, zijn het meest gekoeld", aldus Joris. Maar dat hoeft geen probleem te zijn. Als de hoop maar gelijkmatig onder de 8 graden blijft. "Een voordeel van deze bewaarmethode is, dat je altijd kunt afdekken bij mooi weer", gaat hij verder. "Afdекken als het winderig is, kost extra moeite. Nu kan ik afdekken onder zelfgekozen omstandigheden. Dat dekt veel gemakkelijker. Het is met twee man een halve dag werk."

"Dit jaar een zwaardere ventilator"

De bewaarmethode combineert soepel met het overige werk. Joris heeft in maatschap met zijn ouders een bedrijf van 150 hectare met pootaardappelen, zaaiuien, wintertarwe en winterpeen. Hij teelt 26 hectare bieten en doet 4 hectare teelt in loonwerk voor een collega-teler. De helft van zijn 26 hectare gaat laat. Een opbrengst van 100 ton per hectare en 16 tot 17 ton suiker is voor hem 'normaal'. "We zetten altijd hoog in. Het vorig jaar viel me dat niet tegen", zegt hij.

Minder suikerverlies

Door in de bewaring de temperatuur bij te sturen is 'suikerwinst' te halen. Joris: "Als je het suikerverlies laag kunt houden, kun je leuk verdienen op de laatleverpremie. Het eerste jaar hebben we een vergelijkingsproefje gedaan. Na vijf weken bewaring hadden we evenveel suikerverlies als normaal in één week. Vorig jaar lukte me dat niet, omdat het te warm was in de hoop. Hij was toen vier meter hoog. Het eerste jaar was hij 3 tot 3,5 meter. Hij was iets korter. Er lag toen ongeveer 1.100 ton."

Voor het maximale bewaarresultaat is het dit jaar zoeken naar een betere balans tussen de hoeveelheid bieten en de benodigde ventilatorcapaciteit, vertelt Koenraadt. Ook dit jaar wordt het 1.400 ton. Afgelopen jaar had Joris een beetje broei, omdat hij de temperatuur niet voldoende naar beneden kreeg. "De kern was te warm. De partij was te groot. Of de ventilator had te weinig capaciteit. Het IRS geeft aan dat de hoop maximaal 2,5 meter hoog moet zijn en de vorm van een puntdak moet hebben, bij normale bewaring. Maar dan kunnen er minder bieten op mijn plein." Het is zoeken naar de grens. Dit jaar is de 4 kilowattventilator daarom vervangen door een 5,5 Kw, toergereguleerde ventilator. "Die is bovendien energiezuiniger."

Ton Schönwetter

UNITIP VERNIEUWD

Meedoen aan Unitip is nu nog gemakkelijker en gebruiksvriendelijker. Klik in het menu op het ledenportaal op Unitip, dan wijst de weg zich vanzelf.

Nadat een teler op het ledenportaal is ingelogd, is het mogelijk om persoonlijke informatie over onder andere aandelen, contracten en leveringen te bekijken. Vanuit diezelfde eigen omgeving kunt u ook kiezen voor Unitip. Doet u dit dan verschijnt de onderstaande openingspagina. Telers die voor de eerste keer deelnemen, kunnen via het invulscherm 'Nieuw perceel' beginnen met het registreren van alle belangrijke teeltinformatie. Het invullen is zo gemakkelijk mogelijk gemaakt. Per in te vullen regel kunt u een lijstje openen (rechts op de invulregel), waaruit de juiste informatie gekozen kan worden. Als er meerdere percelen zijn, kan de gebruiker een volgend 'Nieuw perceel' aanleggen.

Nieuw perceel

Perceelsnaam: Bieten 2015

Teeltjaar: 2015

IRS gebied: Geen keuze

Land: NEDERLAND

Gewas: Suikerbieten

Ras: Geen keuze

Perceelcode: 1

Voorvrucht: Geen keuze

Oppervlakte: ha

jaar laatste keer bieten: Geen keuze

Grondsoort: Geen keuze

Groenbemester: Geen keuze

Indien groenbemester, wat is de waardering: Geen keuze

N-advisie berekend

Opmerkingen:

Verwijderen Opslaan Annuleren

Registratie compleet

Nadat een perceel is geregistreerd, verschijnt het document links op het scherm. Telers die al meedoen met Unitip, vinden hier direct bij het openen van Unitip hun aangemaakt perceel of de aangemaakte percelen al terug.

Als het perceel is aangemaakt, kunnen vervolgens alle teeltgegevens ingevoerd worden. Om dit uit te voeren kan het menu rechts op het scherm van boven naar beneden stap voor stap worden afgewerkt. Dit registratiemenu is hieronder weergegeven. Het invullen is eenvoudig.

Registratiemenu (Bieten 2015)

- Extra perceelreg.
- Bemestingsonderzoek
- Hoofdgroebewerking
- soortof analyse
- Zaaien
- Bemesting
- Gewasbescherming
- Bewerkingen
- Waarneming
- Weersomstandigheden
- Beregening
- Oogsten
- Leveringen
- Leveringen koppelen

Rapporten (Bieten 2015)

- Perceelverslag
- Duurzaamheidsplan
- Biodiversiteitsplan
- Bodembalans
- Saldo overzicht
- Tweelvergelijking + tips

Analyse en advies

Als de registratie compleet is en de bieten zijn geleverd, wordt het interessant de rapporten te bekijken. Telers die al jaren meedoen, kennen deze rapporten. Als eerste komt het volledige teeltverslag beschikbaar. Dit is goed te gebruiken als naslag of bij een controle voor het voedselveiligheidscertificaat.

De rapporten, evenals de vergelijkingen met andere telers, leveren tips op om de teelt verder te verbeteren. Dit jaar zijn weer enkele nieuwe onderdelen toegevoegd. Nieuw is bijvoorbeeld het rapport Bodembalans. Behalve de ontwikkeling van de organische stofbalans, laat dit rapport zien hoeveel fosfaat en kalium is afgevoerd met de bieten. Het nieuwe rapport Akkerleven

laat zien of de maatregelen die zijn genomen, goed zijn voor de bodem en waar mogelijke verbeterpunten liggen.

Meedoen kost weinig tijd

Als u alle teeltinformatie bij de hand heeft, kan de complete registratie in minder dan een uur worden afgerond. Meedoen kost dus weinig tijd. Op der website staat een eenvoudige instructie. Voor ondersteuning zijn wij tijdens kantooruren bereikbaar via (0165) 52 52 70 en agrarischedienst@suikerunie.com. Ook de buitendienst is beschikbaar om te helpen.

Pieter Brooijmans

UNITIP ONDERSTEUNT GEWASBESCHERMING-MONITOR

Met ingang van 2015 is het door de overheid verplichte gewasbeschermingplan vervangen door de gewasbeschermingmonitor met als doel de bevordering en borging van de geïntegreerde gewasbescherming. Naast de registratie van het middelengebruik is er in de monitor aandacht voor maatregelen die de ziektedruk beperken, zoals het gebruik van resistente rassen, de vruchtwisseling, de mechanische bestrijding en emissiebeperking. Ook moet de teelt geëvalueerd worden en dient er zo nodig een advies gegeven te worden om zaken te verbeteren. Al deze onderdelen maken ook deel uit van Unitip. Een reden temeer om snel met Unitip aan de slag te gaan.

HET BLIJFT OPLETTEN

Bij de teelt, maar ook tijdens de oogst is het zaak goed te letten op onregelmatigheden en op opmerkelijke zaken. Die kunnen aanleiding geven tot een andere, betere aanpak van de teelt.

Bij de start van de campagne was al duidelijk dat het suikergehalte dit jaar niet hoog zou worden.

Door het weersverloop heeft de groei in 2015 zich vooral vertaald in meer wortel. De oorzaak is de lange koudeperiode in de eerste maanden, de droogte in de zomer en de relatief natte augustus en september. Opvallend is dat de suikeropbrengst weer hoger uitkomt dan het vijfjaargemiddelde van 13,7 ton suiker per hectare.

Gezonde bieten

Positief is de bietgezondheid. Er is weinig rhizoctonia. De brede inzet van resistente rassen op de risicopercelen heeft ervoor gezorgd dat slechts enkele percelen niet kunnen worden geleverd. Ook de bca-resistente rassen bewijzen hun kwaliteit in dit bijzondere teeltjaar.

De gezondheid van het bietenblad tot het einde van het groeiseizoen heeft bij de meeste telers hoge prioriteit. Alleen gezonde bieten kunnen tot eind november in suikergehalte toenemen. Begin december was het suikergehalte ongeveer 17%. Naar verwachting komt het gemiddelde voor deze campagne uit op 16,6% bij een gemiddelde wortelopbrengst van bijna 84 ton per hectare. De winbaarheid is met gemiddeld bijna 91 goed.

Voorkom suikerverlies

De rooiomstandigheden waren gedurende de campagne erg wisselend. Bij aanvang was het erg nat. Het weekgemiddelde van meegeleverde grondtarra lag toen op 12%. In de loop van de campagne werd het geleidelijk beter. Op één week na zijn de weekgemiddelden toch steeds

Vanwege de omstandigheden was intensief reinigen nodig

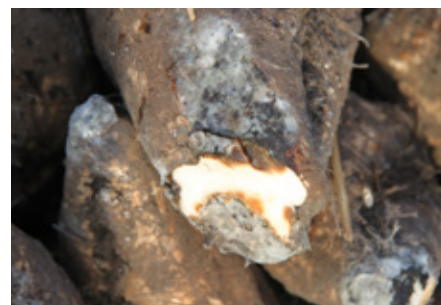
boven 10% tarra gebleven. Telers en loonwerkers hebben geprobeerd de drogere perioden goed te benutten om de bieten te rooien. Zeker op de zwaardere kleigronden is intensief gereinigd. Uit metingen blijkt dat dit heeft geleid tot extra beschadiging aan de biet. Ook blijkt dat het bietverlies bij de oogst kan oplopen tot meer dan 4 ton per hectare. Langbewaring van beschadigde bieten zorgt voor extra bewaarverlies. In combinatie met een oplopende temperatuur in de hoop kan dat leiden tot meer dan verdubbeling van het normale suikerverlies.

Nieuw in '1890'

Suiker Unie voert voor verlading een controle uit op de ligplaats en de kwaliteit van de bieten. Ze mogen maar een beperkte hoeveelheid rot bevatten. Ook gelden normen voor de hoeveelheid blad aan de biet. Nieuw is de monitoring aan de hoop. Het kopwerk en de vorm van de hoop worden vastgelegd. Ook worden

de bieten tijdens de controle beoordeeld op ziekten en plagen, zoals rhizoctonia, aaltjes en aphanomyces. De informatie geeft een beter inzicht in de teelt. Op basis daarvan kan Suiker Unie de telers beter adviseren over verbetering van de teelt. De analyse maakt onderdeel uit van het programma '1890'. Het doel hiervan is: 18% suiker en 90 ton bieten, uiterlijk te bereiken in 2020. Het onderwerp komt zeker terug op de teeltvergaderingen.

Pieter Brooijmans

Beschadigde bieten leveren bij bewaring extra suikerverlies op

GOED ONDERHOUD ZAAIMACHINE LOONT

Bieten zaaien kost geld, de kosten zijn echter niet het belangrijkste. Het komt vooral op de kwaliteit van het zaaien aan. Dit bepaalt voor een belangrijk deel het succes van de teelt. Om kwalitatief goed zaaiwerk te leveren is het nodig om onderhoud aan de zaaimachines te plegen.

Een onregelmatige gewasstand is deels of geheel terug te voeren op de kwaliteit van het zaaiwerk. Missers, dubbel en scheef en horizontaal groeiende bieten zijn belangrijke oorzaken van een onregelmatig gewas. Naast de hierdoor veroorzaakte directe opbrengstderving leidt het ook tot veel extra oogstverliezen. Goed onderhoud van de zaaimachine is belangrijk voor de kwaliteit van het zaaien. Onder-

houd van de zaaimachines is afhankelijk van het type van de machine en het areaal dat met de machine gezaaid is. Wanneer hierna geen type zaaimachine wordt genoemd is het van toepassing op alle zaaimachines. Eerst grondig reinigen van de machine vergemakkelijkt de onderhoudswerkzaamheden.

Algemeen

De afstand tussen de elementen moet

voor alle elementen gelijk zijn en exact 50 cm bedragen. Ook moeten de elementen haaks op de hoofdbalk staan. Delen van de zaaimachine die verticaal opklappen ondervinden tijdens het transport vaak grote schokken waardoor deze elementen af kunnen wijken. Lagers, kettingen, markeurs en scharnierpunten moeten soepel en zonder speling kunnen bewegen. Bij meerdere aandrijfwielen moet de bandenspanning van deze wielen gelijk zijn. Dan draaien de wielen met gelijke snelheid, wat voor een gelijke zaaifstand van de afzonderlijke elementen zorgt.

Het element

Het zaaielement bestaat uit een aantal onderdelen die allemaal een deel van het zaaiproces afhandelen. De kluitenruimer schuift stenen en eventuele grote kluiten aan de kant. Vervolgens wordt het zaaibed iets aangedrukt door het voorloopwiel, die ook onderdeel van de diepteregeling is. Het zaaikouter maakt de zaaivoor waarin het zaad precies in het midden moet komen te liggen. Vervolgens wordt het zaadje aangedrukt door een aandrukwieltje en wordt de zaaivoor gevuld met grond door de toestrijkers en daarna licht aangedrukt door het naloopwiel. De onderdelen van de elementen moeten op één lijn staan om het zaaiproces goed te laten verlopen.

Contact met pillenzaad

Zaaihuizen, zaaischijven en geleideringen (ringen waar het zaad overheen loopt in het element van binnenvullers) komen

De basis van het gewas wordt met het zaaien gelegd. Vaak zijn een onregelmatige gewasstand, veel dubbel en missers deels of geheel op de kwaliteit van het zaaiwerk terug te voeren. Een goed onderhouden zaaimachine en goede schijven zijn de eerste vereisten voor goed zaaiwerk.

Als het zaaiakouter versleten is, is de zaaivoer te breed voor het zaadje. Hierdoor kan het zaadje in de zaaivoer rollen wat een onregelmatige plantafstand geeft. Ook (met name op de zwaardere gronden) is het contact met de bodem veel minder. Daardoor kan het zaadje minder snel vocht opnemen. Dit geeft een onregelmatigere opkomst.

gemiddeld vijf keer per gezaaide meter in contact met een pillenzaadje. Alle onderdelen die in contact met het pil-

Meer informatie is te vinden in de teelthandleiding op www.irs.nl. Hoofdstuk 3.2 gaat over de werking en onderhoud van de zaaimachines.

Zaaischijven insturen voor keuring voor seizoen 2016 kan tot uiterlijk 15 januari 2016. In de kerstperiode is het IRS-gebouw van 18 december 2015 tot 4 januari 2016 gesloten en kunt u geen zaaischijven sturen.

De schijven kunt u sturen naar:

IRS t.a.v. schijvenkeuring
Van Konijnenburgweg 24
4611 HL Bergen op Zoom

lenzaad komen moeten daarom worden gecontroleerd op slijtage. Slijtage van deze onderdelen betekent vrijwel altijd meer ruimte voor de pillen waardoor er breuk van de pil en/of dubbele vullingen (en daardoor dubbele planten) kunnen ontstaan. Als er slijtage zichtbaar is, is het aan te bevelen deze onderdelen te vervangen.

De cellen van de zaaischijven mogen niet uitgesleten zijn. Voor de binnenvullers (types als de Monopill, Monosem en Unicorn) is dit zelf te controleren met behulp van de meegeleverde meetstift of de aanwijzingen in de teelthandleiding of ze kunnen voor keuring naar het IRS worden gezonden (zie kader). Voor de cellen van de zaaischijven van de buitenvullers is speciale meetapparatuur nodig, ook deze schijven kunnen naar het IRS worden gezonden om te worden gekeurd (zie kader).

De cellen van de zaaischijven moeten schoon zijn voor een goede vulling met zaad. Verder moeten ook het zaaihuis, waar de zaaischijf in draait, en de zaadbak schoon en vetvrij zijn.

Bij buitenvullers moeten de afstrijkrollen op de juiste hoogte ten opzichte van de zaaischijf zijn afgesteld. Ook hier geldt dat wanneer er slijtage zichtbaar is, de afstrijkrollen het beste vervangen kunnen worden.

Ook binnenvullers kennen uitwerpers, uitwerpborsteltjes of -kammetjes. Deze zijn te vinden aan het zaaihuis op de plaats waar het zaadje de schijf moet verlaten. Bij slijtage moet deze worden bijgesteld of vervangen.

Zaaiakouters

Bij een 6-rijige zaaimachine trekt elke zaaiakouter 3.333 meter zaaivoer per hectare, bij een 12-rijer is dit de helft hiervan. Het is dus belangrijk om elk jaar de zaaiakouters op slijtage te controleren. De zaaiakouters moeten scherp zijn voor een goede plaatsing van het zaad. Wanneer de zaaiakouters afgesleten zijn, kan het zaad in de zaaivoer verrollen. Hierdoor verandert de plantafstand, ook staan de bieten niet meer precies in het midden van de rij. Ook is, vooral op kleihouden-degronden, de kans op versmering en daardoor op horizontale bieten groter. Het vervangen van versleten zaaiakouters geeft een positieve bijdrage aan de zaai kwaliteit.

Bram Hanse

Rubriek onder
verantwoordelijkheid van:

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom

Tel.: +31 (0) 164 274 400
Fax.: +31 (0) 164 250 962

irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie: Jurgen Maassen

RASSENKEUZE BEGINT MET RESISTENTIE

De nieuwe rassenlijst voor suikerbieten geeft een ruime keuze aan rassen in de drie resistentiecategorieën. In elke categorie zijn er dit jaar weer enkele nieuwe rassen. Opvallend bij de rhizoctoniarassen is dat er nu te kiezen valt voor of een hoger resistentieniveau of een hogere opbrengst.

Foto 1. Symptomen die kunnen duiden op een aantasting door bietencystealtjes: pleksgewijs optreden van Mg-gebreksverschijnselen (links) en slapende bieten (rechts).

Voor het merendeel van de percelen volstaat alleen de standaard rhizomanieresistentie niet meer. Extra resistentie tegen bietencystealtjes, rhizoctonia of tegen beide zijn meestal ook nodig. Bovendien worden telers steeds vaker geconfronteerd met nieuwe varianten van het rhizomanievirus die de oorspronkelijke resistentie doorbreken. In die gevallen is een aanvullende rhizomanieresistentie (Rz2) nodig.

Verschil in rhizoctonia-resistentie

De benodigde resistentie hangt af van de situatie op het bietenperceel. De eerste vraag is of er risico op rhizoctoniarot is. Als dat eerder op het perceel voorkwam of de voorvrucht was maïs, gladiolen, lelies of enkele vollegrondsgroenten en in de regio komt rhizoctonia voor, dan kan een teler beter kiezen voor een rhizoctoniaresistent ras. Het resistentieniveau van de rassen verschilt. Dit is aangegeven met

de ziekte-index op een schaal van 0-7 (gezond – helemaal rot). Bij de resistente rassen varieert dit tussen 2,7 en 3,3 terwijl de vatbare rassen een 3,6 krijgen. Verwacht een teler een zware aantasting, dan kan hij beter kiezen voor het ras met de laagste ziekte-index. Maar ook dan geldt dat de resistentie niet volledig is: ook bij resistente rassen kan rot optreden. Verwacht een teler naast rhizoctonia ook bietencystealtjes, dan kan hij kiezen voor een drievoudig resistent ras. Op percelen

Foto 2. Rhizomaniesymptomen: blinkers (herkenbaar zijn aan de steile bladstand en de lichte kleur), rechts baardvorming en donkergekleurde vaatbundels in aangetaste bieten. Als deze symptomen in de voorgaande bietenteelt veel voorkwamen dan is een aanvullende rhizomanieresistentie nodig.

met bietencysteaaltjes laten deze rassen duidelijk hogere opbrengsten zien dan de overige rhizoctoniarassen. Deze cijfers zijn nu ook te vinden in de Aanbevelende Rassenlijst.

Bij twijfel voor bieten-cysteaaltjesresistentie kiezen

Is er geen risico voor rhizoctonia, dan is de keuze: wel of geen bietencysteaaltjesresistentie. Rassen met deze partiële resistentie blijven in opbrengst nauwelijks achter bij de rassen in het rhizomaniesegment. Zij zijn echter wel duurder. Weet een teler zeker dat er geen bietencysteaaltjes (witte of gele) aanwezig zijn op het perceel, dan kan hij kiezen voor een rhizomanieras. Bij twijfel over de aanwezigheid ervan is het beter te kiezen voor een bietencysteaaltjesresistent ras. Sinds dit jaar is de opbrengst van deze rassen op percelen zonder bietencysteaaltjes vermeld in een extra kolom van de rassenlijst. En als er een bietencysteaaltjesbesmetting is vastgesteld (via grondmonsters of door waarnemingen in het gewas dat eerder op dit perceel stond; zie foto 1) dan is het advies een resistent ras te kiezen.

Rhizomanievarianten doorbreken resistentie

De oorspronkelijke resistentie tegen het rhizomanievirus is niet toereikend als er nieuwe resistentiedoorbrekende varianten voorkomen. Wanneer op het bedrijfskavel meer dan 2-5% van de bietenplanten rhizomaniesymptomen had (zie foto 2) of als deze in plekken of stroken voorkwamen, dan is een aanvullende rhizomanieresistentie nodig. Of een ras deze heeft, staat vermeld in de laatste kolom van de rassenlijst. In alle drie de categorieën zijn er rassen die deze resistentie bezitten.

Geen rasadvies voor bladschimmels

Regelmatig vragen telers of rassen verschillen in gevoeligheid voor bladschimmels. Zij zien soms het ene ras met meer of minder aantasting dan een ander ras. Op basis van dergelijke waarnemingen is echter nog geen algemeen geldende voorspelling over de bladschimmelgevoeligheid te geven. In de rassenproeven blijkt dat de rasgevoeligheid voor een aantasting per jaar of zelfs per locatie kan verschillen. Bovendien verschilt de

gevoeligheid per bladschimmel (stemphylium, cercospora, roest, ramularia of meeldauw). Geen enkel ras is geheel ongevoelig voor bladschimmels. Dus goed waarnemen in het gewas en een tijdige bespuiting bij de eerste aantasting is altijd nodig.

Stijgend financieel rendement

Doordat kwekers bijna elk jaar nieuwe rassen aanbieden met een hogere financiële opbrengst, krijgt een teler nauwelijks kans om aan een ras te wennen: de leeftijd van de meeste rassen is slechts gering. Door steeds te kiezen voor het ras met de hoogste opbrengst, zal gemiddeld het financiële rendement met 1,5% per jaar toenemen. Een hoog suikergehalte en weinig tarra dragen bij aan de duurzaamheid van de teelt, doordat het de transport- en verwerkingskosten verlaagt. Andere eigenschappen zijn alleen in bijzondere situaties bij de raskeuze van belang. Kies dus altijd eerst voor de juiste resistentie en de financiële opbrengst!

Noud van Swaaij

VRAAG EN ANTWOORD

HOE BESTEL IK MIJN BIETENZAAD?

De eenvoudigste en snelste manier om bietenzaad te bestellen is via het ledenportaal (inloggen via www.cosunleden.nl). Het voordeel hiervan is dat u direct weet of het gewenste ras leverbaar is. Wie nog geen inlogcode heeft, wordt geadviseerd deze tijdig aan te vragen. Dit kan via het ledenportaal. Vul uw lidnummer in en druk op 'Ik heb nog geen account'. De aanmeldprocedure die volgt, spreekt voor zich.

Schriftelijk zaad bestellen kan ook, maar gaat trager en er is geen garantie dat de bestelde rassen ook daadwerkelijk leverbaar zijn. De zaadbestelling moet uiterlijk 4 januari bij Suiker Unie binnen zijn. Bij te late bestelling wordt 5 euro per pak bietenzaad in rekening gebracht.

WANNEER LEVERT SUIKER UNIE DE BETACAL?

Telers die Betacal-flow besteld hebben in het kader van de Betacal-telerregeling krijgen deze normaal gesproken geleverd in de campagne. In veel gevallen heeft die inmiddels ook plaatsgevonden. De weersomstandigheden zijn nu zodanig slecht, dat het uitrijden van Betacal-flow vrijwel nergens mogelijk zal zijn. De levering moet dan uitgesteld worden naar komend voorjaar. Wel geldt een toeslag van € 2,75 per ton Betacal-flow voor levering buiten de campagne. Eventueel kan de bestelling van Betacal-flow worden omgezet in Betacal-filter. Die moet uiterlijk zomer 2016 afgenomen worden, tegen € 2,75 per ton. Is het alsnog mogelijk de Betacal tijdens de campagne te ontvangen, meldt dit dan bij Suiker Unie.

KORT NIEUWS

LEDENFINANCIERING 2016

Met ingang van 2016 is het mogelijk een deel van de bietenprijs in te leggen in de ledenfinancieringsregeling van Cosun. Wat kunt u de komende maanden verwachten?

1. Begin februari worden de voor 2016 geldende rentepercentages vastgesteld en op de ledenwebsite gepubliceerd.
2. Half februari ontvangt u de gebruikelijke mailing met de bietenprijs. Daarnaast ontvangt een mailing over het bedrag dat u kunt storten in de spaarregeling van Cosun plus een vouwblad met informatie over de ledenfinanciering met een intekenformulier. De CSVCOVAS-leden ontvangen deze mailing samen met hun eindafrekening.
3. U heeft daarna een aantal weken de tijd om in te schrijven.

Leden die in 2016 een UB-uitkering kunnen aanvragen, kunnen ook dit bedrag of een gedeelte daarvan inleggen. Zij krijgen half maart 2016 bericht over de uitkering. Deelname aan de ledenfinanciering is mogelijk met een minimale inleg van € 2500,-. Meer informatie vindt u op www.cosunleden.nl. Of neem contact op via ledenfinanciering@cosun.com met uw vragen.